Чурапчыга күн тахсар!

САҺА ОЛОХ

Чурапчы улууһун хаһыата

2008 сыл Сэтинньи 8 күнэ Субуота № 151 (9902)

ХАҺЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

Фоторепортаж

ТУТУУ ТЭТИМНЭЭХТИК БАРАР

Бу күннэрэ улууспут кампаанэр "Культура уонна Духуобунай сайдыы кампаанын" тутуутутар үлэ күүскэ ыытыллар. Шефтээх Нерюнгри куорахтаах "Дальстальконструкция" тутар-монтажтыыр управление тутаччылара металлоконструкциятан каркас монтаһыгар анал бөрөҥҥэдэни үлэлэтиллэр. Директор Александр Станиславович Борик салалтатынан кылгас болдьоххо 171 тонналаах 2 мөл. 900 тыс. солк суумалаах үлэ оҥоһуллан түмүктэнэн эрэр.

Участок начальника Геннадий Васильевич Николаев, маастар Игорь Сергеевич Красноосс, крановщик Николай Александрович Малкин таһаарыылаахтык үлэлэһэллэр.

П.П. ЗАХАРОВ, "Чурапчыстрой" ХЭТ директора.

Хаартыыскаларан: түө хаастар оҕолуйар.

Сонуннар

ОҒОҒО ТӨРӨӨБҮТ ТЫЛГА ТАПТАЛЫ ИНЭРИИ

С.А.Новгородов аатынан Чурапчы алын сүһүөх оскуолатын бастакы корпуһун (ШКМ) учууталларын методическай холбоһута оҕор ыра эрдэҕиттэн төрөөбүт тыа тылыгар тапталы иҥэрэн, сахалыы ырыастык санаатын сааһылаан этэргэ, төрөөбүт тылынан, омуттаан киэн туттарга үөрэтэр, иитиэр үлэтигэр "Уйуор тылын утумун сайыннарыы" экспериментинэн үлэлиир.

Сэтинньи 1 күнүтэр бу эксперимент чэрчитинэн ыытыллар саха норуотун тылынан уус-уран айымныытын фестиваллын үөрүүлээхтик аһыы түһүлгэтэ буолла. Оскуолаҕа сахалыы таҥастаах оҕо аймах, төрөппүттэр, учууталлар тоҕоостулар. Ватмантан кырыллыбыт сэргэлэриэн, сахалыы иитиллэриэн, олоҥхоһут силуэттарыгар киэргэтиллибит сценаҕа "Саха тылын сайыннарар саха сайдам ыала" бырайыак авторлара Прасковья Ивановна, Егор Ильич Лиэ, Гоша Поликарпович тахсан мустубут дьону Дыгыс кэрэн сылыгар эҕэрдэлэтиллэр, алгыс тылларын анаатылар. Оскуола директора П.Н.Посельская фестиваль аһыллыытынан эҕэрдэлэтэ. Ыҥырыылаах ыалдьыттар – Болтоноотон РФ норуотун үөрэҕириитин туйгуна, педагогическай үлэ уонна спорт ветерана, Эллэй Иванов "Сэттэах сир" киэнэтигэр Өлүөхүмэ эмиэксин оруолун толорбут Д.Г.Жиркова, "Айыллаан" Сыныалаҥ кинин норуот айымныытыгар специалиһа Л.А.Анисимов кыттыыны ылыллар.

Л.А.Анисимов хомуска сахалыы матыыптары иитиннэрдэ. Д.Г.Жиркова "Дьулуруйар Нөҥүргүн Боотур" олоҥхоттон быһа тардан Туйаарыма Куо, Нөҥүргүн Боотур, Сорук Боотур уол, Кыыс Кыгыйдаан, Уот Уйбаанын оруолларын толорон ыллаан иитиннэрдэ. Чабырдыах иккис көрүнүн аахта, сүбэ-ама бэрдэ.

Ити кэннитэн сэттэ түүнэхтээх фестиваль бастакы түүнэтэ – утаҥ аҕыы саҕаланна. 1-кы кылаастан саҕалаан П.Тобуруокап, Болот Боотур, К.Туйаарыскай, Күн Дьирибинэ уталыыттан барыта 29 оҕо аҕан, көрөөччүлэр биирдэбиллэрин ылыллар. Барыы кылаастар олус тэрээһиннээхтик бо-лэмнэммиттэр: музыка дорҕоонноллаах инсценировка, декорация, анал көстүүм. Аҕыы түмүгүнэн оҕолорго сертификат туттарылынна.

Онтон төрөппүттэргэ аналлаах маастар-кылаастар ыытыллыннылар. Эйэлэрбит А.Г.Парфенова "Тиэргэним эстэ-эх отторо" диэн бэртээхэй практическай сүбэни биэрдэ. А.Т.Мордовская кыра оҕолорго этэрбэни, кэнчэни, дьахтар үтүлүгүн тигиигэ сүбэ биэрдэ, кэпэ быһан түнэтта. Т.П.Бушкова аттаһык тигиигэ өҥ дьүөрэлэһиннигэр, гармонияҕа болҕомтону уурары кэпсээтэ, тиктэрэн көрдө. Сылаас үүттээх, алаадьылаах чэй иһэн-иһэн ирэ-хоро кэпсэппэтилэр, санаа атастастылар.

Онон бу дьаһал оҕолорго, төрөппүттэргэ, учууталларга улахан туһалаах буолла.

В.Г. МАКСИМОВА,
Чурапчытаабы алын сүһүөх оскуола учуутала.

СЭРГЭХ САҒАЛААҺЫН

Нэһилиэккэ спортивнай үлэ-хамнас хайдах саҕаланан эрэрин Чакыр баһылыыттан Т.В.Адамоваттан сурастым. Оскуола Татьяна Васильевна маннык кэпсээтэ:

– Нэһилиэккэ спортивнай үлэ тэтимнэхтик саҕаланна. Юрий Николаев "Сарыал", Альберт Филиппов "Сардаана", Виктор Егоров "Хатыҥнаах", Павел Васильев "Алгыс" түөлбэлэргэ спортивнай инструктордарыван ананан үлэлээн эрэллэр. Ю.Л.Николаев спорт традиционнайа суох көрүүнэригэр, футболта, А.Н.Филиппов чыгыҥ атлетикаҕа, теннискэ, национальнай көрүүнэргэ, В.В.Егоров кэнчэ тустуута, хапсаҕайа, гириэҥ, П.С.Васильев дуобакка, саахымакка дьарыктыахтара. Күүҥнүү үлэ-хамнас үмүрүйэн, нэһилиэк олохтоохторо спортсалга сылдьыылара саҕаланна, саахыматчыт, дуобатчыт эр дьон, волейболу собулуур дьахталлар кэлиилэрэ кэхтэх.

Алтынны 1 күнүтэр салгын саатынан сыал ыытыла эр дьон түөрт бөлөхтөн хайдыһан күрэхтэстилэр. Бу сотун күрэхтэ элбэх киһи кыттыбыт. Күрэхтэһиини спорт ветерана, сорсуннаах булчут, бэргэн ытааччы Николай Николаевич Адамов уонна спортивнай инструкторлар иилээн-саҕалаан ыытыллар. Оскуола оҕолорутар Чакыр орто оскуолатын 11-с кылаабын үөрэнээччитэ Афоня Слепцов, 18-30 саастаахтарга дьаһалта тракториста, "Алгыс" түөлбэ олохтоох Янус Макаров, 31-50 саастаахтарга "Сарыал" түөлбэ ыалдьыта, күүгүөт, Чурапчы олохтоох Анатолий Эверстов, 51-тэн үөһэ саастаахтарга "Байаҕа" баанньай хаһаайыстыба салаатаччыта Н.Н.Григорьев бастааннар, дьаһалта туруорбут бириэстэрин хаһаайыннарынан буоллулар.

Сыл түмүгүнэн күрэхтэһиилэргэ бастаабыт түөлбэни дьаһалта бириинэ күүтэр. Нэһилиэннээ собулуур көрүүнэригэр көхтөөхтүк кыттан, доруобуйаларын тупсаралларыгар, чаҥ олоҕу өрө туталларыгар ынырабыт! – диэн Татьяна Васильевна кэпсээнин түмүктээтэ.

Иннэҥэ кинин чакырдары өссө да интэриэһинэй күрэхтэһиилэр күүтэллэр.

Николай ФИЛИППОВ.

"Россельхозбаан" сонуннара

ХАМНАҺЫ УОННА ДОХУОТУ ХАЙДАХ ҮРДЭТИЭХХЭ СӨБҮЙ?

Кийи эбии да хамнастаныы, ааҕыы-бичиик бөрүтэ хаммат. Ас-таҥас, дьаҥар туттуулар мал-сал, эмиэ аралаа дэлэй үөскэтиллэр ыарахаттыылар үүнэ бууллар. Хамнастан хаммаска тиийэр-тийибэт иккис ардыыны олоҕор хаболаттан тахсан, хачыгыраас харчыны иккис сиэмэлэр хаҥыык да кэмнэ толоруу укта сылдьар дьоннорго олоччо хайдах үөскэтиэххэ сөбүй? Үйү үлүннэрбэт, харчынна хаҥынаттарбы сүрдэх судургу ньыма баар. Бизнес-былаан суруйан сорудоммокко, бэйэ тэриллэтэн ардыгарга үө-харчы ороскуоттаабыккаа борт дьоҕоттук дохуоккун аҕалтыахха сөп.

Сорох дьонто харчы бэйэтэ сыстар, өтөх туоратан мөрдөхха, аттыгыттаан чорбоҕор хамнастара, үп үтүмэнин кэллэрэр бизнестэхэ суох. Кимнэр туох кистэлэҥнэхтэрэй? Ыраахтааҕы өтө мөрөр дьон харчыларын баанна үрдүк быраҥынаннаа уурдаран, эбии дохуот ылан, бараҥыраллар.

Биллиитин хас биирдии киһи хамнаһын, дохуотун тэҥи бөҕэрэр ааптыгын сөп. Саамай таҥыстаах уонна куттала суох ньыма – эрэллэх уонна урукхутан таҥыллан үлэлиир баанна үйү быраҥнаннаа утуу. Онтук баанньын "Россельхозбаан" буолар, бу баан сорунах акционера – государство. Бу сотрудничаҕыта "Россельхозбаан" "Агро-ДАР" диэн саҥа уурдарыыны арыйда.

"Агро-ДАР" таҥыстаах уонна барыстаах өрүтэ (солкуобайынан уурдарыыта):

1). Бастакы уурдарыы алын кэмэ 3000 солк, онно барт үрдүк, 12 сылааҥы быраҥынан аҕаллар. Оннооҕор уурдарыылары кытта тэҥнэтиллэр, уурдарбыт харчыгыт биллэрдиик эбиллэр уонна улаатар. Хотоолоох, 50 000 солк. ыччахха, уурдарыы болдьоро бүтүөр кэмиттэн 6000-солк эбии дохуот ылыаҥ. Тиэнньи эйэх харчыны утаран, оччоҕо ылар дохуотун үрдүгэ тахсар.

2). 1000 солк үөһэ эбии харчы утар тэҥнэҕэ, быраҥынан уурдарыы уонсай суумалаах аҕаллар, бу, биллэн турар, дьиэнэ барыстаах. Быраҥынан хас ый аайы бүтэнник үлэ күүгүэр аҕаллан, харчыта түһэр, оту таһынан, уурдарыы болдьоро бүтэр күүгүэр оҥоһуллар.

"АГРО-ДАР" – ҮПКҮТҮН ҮЛААТЫННАРАР, ХАРЧЫҐЫТЫН ХАЛЫҢАТАР БАРЫСТААХ УУРДАРЫЫ!

Уурдарыыны уу харчынан, эбэтэр безналичнай көрүүнэн арыйыахха сөп. Бастакы уурдарыы алын кэмэйэ: 3000 солк. /100 доллар/100 ЕВРО. Эбии харчы утуу уу харчынан уонна безналичнай көрүүнэн ылыллар. Уурдарыыта эбии харчы утан, эбэтэн эбии хааччахтаммат, оттон уурдарыы болдьоро бүтүөр 30 күн иннинэ эбии харчы ылыы тохтотуллар.

Эбии харчы утуу алын кэмэйэ: 1000 солк/ 30 доллар/ 30 ЕВРО. Быраҥынан ставката: РФ солкуобайыгар 12 %, АХШ долларыгар, ЕВРО валютаҕа 8 %.

Быраҥынан ставката уурхарыы болҕомут биирдэмэтин тухары улаатыбат. Аҕыллыбыт быраҥынан харчыгыттан ураты уурдарыы сорунтут эрдэ ылыллыбат. Быраҥынан хас ый аайы бүтэнник үлэ күүгүэр аҕаллан, харчыта түһэр, оту таһынан, уурдарыы болдьоро бүтэр күүгүэр оҥоһуллар. Уурдарыы болдьоро уһатыллыбат.

Уурдарыллыбыт харчыны быраҥынаннаа кыгта ыларга дуоһаҕар болдьоро бүтэр күүгүэр уурдаратты (досрочнас) аҕыгар "Ирдэбиллэх диэри" ("До востребования") уурдарыыны арыйыан иннинэ. Харчы от сиэнэ түһэр.

Болдьох бүтүөн иннинэ харчыны эрдэ көрүөхтэрэ түөгэнэ, дохуот "Ирдэбиллэх диэри" уурдарыы быраҥынаннаа аҕыллар. Эрдэ аҕыллыбыт быраҥынан иккистэн хас көрүүлэн, эбии аҕыллыбыт суума уурдаарыы харчыгыттан төлөнөр.

Онтон атын оно уурдараачыта баан тарыйынан оҥоһуллар. Тариф кэмэйэ "Агро-ДАР" уурдарыыны арыйыы түһүнан дуоһаҕар түөрэллибит күүгүэрэ тарифка олоҕурар.

Өссүтүн уурдараачы "Ирдэбиллэх диэри" диэн уурдарыыны баанна арыйбатах уонна оно 10 солк. /3 доллар/3 ЕВРО аҕаллыбатах түгэнэр "Агро-ДАР" уурдарыыны арыйарга "Ирдэбиллэх диэри" диэн уурхарыы тэҥнэ аҕыллан, оно 10 солк. /3 доллар/3 ЕВРО утуллар.

РОССЕЛЬХОЗБААН – ЭРЭЛЛЭЭХ БААН ЭЙИГИНИ КҮҮТЭР!

"Агро-ДАР" уонна да атын уурдарыылары "Россельхозбаан" Чурапчытаабы эбии офиһыар арыйыахха сөп.

Бибинэ адырыеспыт: Чурапчы сонунньута, К.Маркс аатынан уулусса, 21-В № -рэ, "Россельхозбаан" Саха сирэйиэҕэ салаатын Чурапчытаабы эбии офиһа.

Тел: (41151) 42941, 42963.

Интернеккэ сайт: rshb.ru

Российскай Федерация Киин Баанк лиэцэнзиятын нүөмэрэ №3349.

Кэрэ эйгэтигэр

БИЛСИҢ: "МИССИС ЧУРАПЧА - 2008" ААТ ХАҢАЙКАТА ИЗАБЕЛЛА ИВАНОВА

"Миссис Чурапча" конкурс улууспутугар быйыл иккис төгүлүн сэтиннэн 4 күнүтэр буолан ааста. "Миссис" диэн үрдүк ааты ылар конкурска ниҥэ буолар дьолун билбит 12 эдэр кэрэ ангар кыттыыны ылла. Сценаҕа бириртэн-биир кэрэттэн кэрэ кыргыттар тахсан, талба талааннарын көрдөрөн бу кизҺэ Чурапчы олохтоохторугар ис сүрэхтэн тахсар истиҥ иэйиини, дуоҺуйууну, сыныьаланы бэлэхтээтилэр. Көрөөчүлэр хас биирдии конкурсантканы ытыстарын тыаҺынан уруйдуу-айхаллыы, ыалдьаччылар үөрүүлэрэх хаҺыыларынан-ыҺыыларынан, ойуулларын биллэрэр араас плакаттарын өрө көтөҕөн дьоҺуннук көрүстүлэр. Оттон сцена кэрэтэҕэр долгуйуу, хас түҺүмэх аайы бэлэмнэнии сүпсүлгэнэ өрө күүрэн олордо. Кэргэттэрин туҺугар ис сүрэхтэриттэн ыалдьар күүстээх ангардара, чугас дьонноро кинилэрдээҕэр итэҕэҺэ суох долгуйаллара көстөр.

Кыайыылааҕы ааттыыр долгутуулаах түгэн үүнэн, кыргыттар бары сценаҕа таҕыстылар. Анал номинациялар туттарылыннылар. Оттон "Миссис Чурапча – 2008" ким буолла? ТыгааҺыннаах мүнүүтэ үүнэ. Саала ниҥэ уу-чуумпу.. "Бүгүнгү конкурс кыайыылааҕынан буолла, төрдүс нүөмэрдээх конкурсантка ИЗАБЕЛЛА ИВАНОВА!"– диэн дьүүллүүр сүбэ председателэ Степан Сарыдаев биллэрээтин кытта ытыс тыаҺа өрө хабылла түстэ. Сыралаах үлэ түмүгэ билиннэ, дьоллоох түгэн, үөрүү-көтүү үүнэ. Конкурс сырдык, ыраас өйдөбүллэри хаалларан түмүктэннэ.

Оттон биҺиги ааҕаччыларбыт, биллэн туран, "Миссис Чурапча – 2008" ааттыы сүкпут Изабелла Иванова туҺуран билиэхтэрин баҕарабыт буолуо диэн саныыттан салайтаран, сылааҺына, конкурс дуораана өссө да ситиҥ илитиннэ эйиэхэ кинини билэҺиннэрэргэ саанньыбыт. Онон билэҥ – ИЗАБЕЛЛА ИВАНОВА.

Изабелла Кабаабы улууҺун Мукучутуттан төрүттэх, үс ааллаах мал улахан орто Мукучу орто комплекс-оскуолатын ситиҺиилээхтик бүтэрэн, 1 №-дээх Дьокуускайдааҕы педагогическай колледжка учуутал идэтигэр үөрэҕэ киирбит. Билигин 2 №-дээх Чурапчытаабы орто оскуолаҕа математика учуутальынан улаатыр, СГУ математика уонна информатика институтар 6-с курска кэлэхтэн үөрэнэр. Студенталыбыт комнорун аҕыс иэтигинэк, олорун баар умнуллубат кэрчигэннэхтэр.

– Изабелла, кэргэнигиттэн хайдах билсибиҥиний?

– Наһаа интэриэсэйдик билсибиппит.

Оҕолоругар ыраахан кэмиттэн диэхэҥ дуу.

Дьыл аҥа биҺиги бэйиэ буолуҺуннарбыта. Студенньы сыралыттахпына чугас айылаах улахаммыт маллан бальыҺаҕа сытар кэмиттэр, Василий кинэ эмтэтэр быраана эбэ. Бастаан уларыйар, быраас уонна кини пациенын айылаах курдук кэпсэтэр этибит. Оттон доҕоруоҺун, телефоннаан, улам чугаһыан, сыныаммыт күүҺүрэн иэйиэх. Билсибиппит биир сыл буолан баран хаһыаппыт. Василий идэтинэн хирург-быраас, биллиэн улуустаары кини бальыҺа хирургическай отделениетыгар ыҥыраллар. Кыыс оҕолоохтут, алын сүүрэк оскуола 5-с классыҺыгар 2-с кылааска үөрэнэр. Хос эйгэтин аатынан Кристина диэн аатталлар.

– Бу конкурс буоларыы хаттан истибиэхтэний?

– Хойуукка диэри билбэт этим. БиҺиги оскуолабыттан уолаттар Варвара Николаевна Мосорина кыһын диэн эппитин, бастаан, туох даҕаны бэлэмнэ суох диэн аккаастаммыппын. Оттон конкурс буоларыгар биэс хонук хаалтын кэнэ сөбүлэспитим. Таҥас тиктиппин түбүгэр түспүтүм, уларыйбыт биир хонук иннинэ бэлэмнэммиппит.

– Эрдэ ханнык эмэ конкурска ыытыллыбыт дуо?

– Хаһан даҕаны кытта илиэхпин. Урут оскуолаҕа үөрэнэ сылдьан үөскүүлүүр этим. Былыр ансамбльга кыттан "Айылгыан" СК сценаларыгар үөскүүлүөхпүт. Сороҕор тахсан, саҥаран-иҥэрэн кыттыбын аан бастакытын буолла. Иннэ ыаан долгуйуу үөскүүр эбэ. Долгуйбаппын иистэнэбэр "сорох оробун" диэн ыллыа-хаппа саҥаран ылбыппын.

– ТоҺо эрдэхтэх этиниий?

– Урут-уруккуттан ыҥыр ыраас конкурстарга кыттыыларга сатыыра да, аккаастаан этим. Оттон былыр "Переборощь себя и проверить" диэн саҥаан, хайаан даҕаны кыайыахтаах, оҕорэ баттатан олорбот, аньыгы үйэ ирдэбилиннэн хас биирдии киһи идеэлэх, үөлэлэх буолуохтаах, үлэтигэр үтүө суобастаахтык сыҺыаннаҺыахтаах. Киһи быыыытыйан үтүө саҥалаах, үөрэ-көтө сылдьар, туттА-хаппА, таҥна-сиэнэ сылдьарынан туһалаах кэстүүлэх буолуохтаах, ситиҺиилибинэн тохтоон хаалбакка үөскэйдэ туруохтаах, сырдыкка, кэрэҕэ эрдэлэх (оптимист), иннин диэки баран иҥнэхтэх. Туох эрэ сөбүлүүр дьарыктаах (хобби) буолуохтаах.

– Дьыла диэн баарыгар итэҕэйэҕин дуо?

– Дьыла баарыгар итэҕэйбэн. Олохсо хас биирдии түгэн улахан суолталаах диэн саныыбын. Хойбур, мин бу конкурска кыттыбын, кыайыыны ситиҺиннім. мин саҥабар, мосхор буолбатах. Конкурс буолар күнүгэр 4 чаастан саҕаланыахтаах репетицияҕа мин хойуутаан кэлбитим кыргыттар бары бэлэмнэнэ сылдьаллара. Миигин бэлэмнэччим мөкпүтүгэр, саҥаам түҺэн хаалбыта, аэробикаҕа репетирилээннэрбэр тутум да табыллыбатаҕа. Оттон конкурс саҕаланарыгар хомуллан, настроениэлэннэн, ох курдук онгостон, кыахтыынан кыттыбытым. Бу күн сулустар онгоруулара (гороскоп) мин диэки бөҕөр атыттартан чаҕылхайдык сылдьаалларбыта буолуо.

Кимбиллий? Дьиҥэ, олус талааннаах, кыахтаах кыргыттар баалларга да, сорохтор сатаан арыллыбатылар быһыылаах.

– "Миссис Чурапча" аат эн олохсор туту эмэ уларытыа диэн саныыгын дуо?

– Бу аат хаһаайката буоларбынан мин кэлэн туттабын уонна онуҺуннан биэрбэт тыла тиэстэхтик ыҥыраа сылдьыахтаахпын диэн саныыбын. Өйбүнэн-санаабынан, тутта-хаппа, таҥна-сиэнэ сылдьыыбынан, дьиэнэ-сэриэ сыҺыаммыккин.

– Дьиэ кэргэнигэ эн саанаҕар кэргэннэлэрэ ким баҺыллыыр оруолу ыыыахтааҕый?

– Ким эрэ хотун, ким эрэ тойон диэн буолуо суохтаах. Тэҥнэ быһаарсан, суолкэйин барыгыннуруоҺу быһаарыахтаахтар. Ол эрэн оруоу иитиитэ аҕа оруола улахан буолуон иннэ, аҕа этиитэ курууттан үрдүкүн тутулуохтаах.

– Эйигин дьиэ кэргэн туох үгэстэрдээхэйитий (семейные традиции)?

– Төрөөбүт күннэрин ыыабыт. Аҕабыт сэтиннэн 1 күнүтэр төрөөбүтэ, мин сэтиннэн 7 күнүтэр (бүтүн) төрөөбүтүм.

– Төрөөбүт күнүгүнэн эҕэрдэлиибит!

– Төрөөбүт күнэтэрбитин быйыл биирэ ыыаллар ыҥыраллар турар этим. Онон туран үлэбэр ыстанарым, үөсүүтэр такстиэн сылдьарым. Дьиэгэ, хас биирдии кэнэ эмиэ үөскүтэрэ, онон турара дорообуйар соҕотоҕ суох дьыаланнах, интернет курдук улахан ыарыылары көбүтэр төрүөттэрэн биирдэ кэлэр буолуон сөп этэ. Оттон биллиэн сарсыарда үөскэн да бархан тутаҺын турбатын, үөскэтэн бархан оронно сытан тыыллаҕаныыбын. 3 эмэҕэ курдук сыта түҺэбин, сироҺобор, тиҺиҺбор, тобуктар "тоталлыы массаж" оҥостобуо. Оттон арыыны аҕыр турабын. Онтуоруна сорохтик сылдьарым.

Иккис суоҕум: сарсыарда хайаан да ыыахха наада. Дьиэ кэргэн буолан туран бэрэ бөҕөхтэ олорон ыыахха наада, онтуоруна бойдьбойдор сыҺыан чуҺаныыр (идиллиэ диэн саныыбын).

– Түмүкпэ бары саныыр.

– Быраах олорорахтар-саныыр дьонум этэҥэ олордуннар, төрөппүттэрим, аймахтарым, балтым этэҥэ дорообуйа буолуннар.

Сахалыы не ким-бох дьүүннэх, нарын-намчы, саха кыаҺыныын Изабеллалыын истэн кэпсэтэбит маҥан түмүктэннэ. ТоҺо диэнэ сэмэйдик, кылбитин дьутуурдаҕын, сылаллаҕын-сорулаҕын бэрбитэ бүтэйдин сорохпыт. Изабеллаҕа, төрөөбүт күннэн эҕэрдэлиэт турар, туг олоҕор ситиҺиилэри, ыыпыттах сүүрүннэрэ сиэнэларын тоҕоостоо да үрдүктэн үөскүүн дабайдарыгар баҕарабын!

Галина ПОЛУСКИНА.

Блиц-опрос

1. Зодиака: скорпион

2. Сөбүлүүр дьүҺүнэ: кыһыл, от көтөҕ

3. Сөбүлүүр аҺа: минньигэһи уонна туустаабы сөбүлүүр

4. Сөбүлүүр дьыл кэмэ: сайын

5. Сөбүлэҥ истэр музыката: классика, олохсо сөп түбэһэр дириҥ исхалаанноох ырыалары истэрин сөбүлүүр.

6. Сөбүлүүр киинэтэ: сэбиэскэй кэм соҕотоҕы киинэлэр

7. Сөбүлүүр кинигэтэ: саҺалыы ханнык баҕарар кинигэни, нууччалыыттан романнары аҕар.

8. Ыра санаата: "Кыҥылгаах Хойутыгар" бара сылдьыаҕын баҕарар.

На основании п. 1.11. Распоряжения **Президента Республики Саха (Якутия)** от 30.04.2008 г. № 194-РП

"О составлении списков кандидатов в присяжные заседатели"

доводим до сведения населения список присяжных заседателей Чурапчинского улуса:

№ п/п Фамилия Имя Отчество

1 Абрамов Алексей Алексеевич
2 Абрамов Василий Алексеевич
3 Аввакумов Гаврил Николаевич
4 Авксентьева Наталья Егоровна
5 Адамова Айталина Михайловна
6 Алексеев Аркадий Николаевич
7 Аммосов Николай Иннокентьевич
8 Андреев Семен Семенович
9 Антигонов Татьяна Викторовна
10 Аргунова Светлана Иннокентьевна
11 Артемьева Валентина Сергеевна
12 Атласова Светлана Семеновна
13 Баишев Николай Никифорович
14 Баодева Нюргуяна Сергеевна
15 Баражанова Розалия Дмитриевна
16 Барашков Анатолий Степанович
17 Барашкова Христина Ильинична
18 Белолобская Наталья Алексеевна
19 Беляев Николай Николаевич
20 Березкина Виктория Борисовна
21 Божедонова Евдокия Ивановна
22 Борисов Николай Дмитриевич
23 Борисова Мария Степановна
24 Варламова Александра Ивановна
25 Васильев Афанасий Константинович
26 Викторова Ирина Егоровна
27 Винокурова Елена Софроновна
28 Владимирова Антонина Ксенофонтовна
29 Габышев Степан Дмитриевич
30 Гаврильева Виталия Ивановна
31 Герасимов Александр Семенович
32 Гермоленов Константин Константинович
33 Говорова Анна Степановна
34 Гоголева Антонина Иннокентьевна
35 Городецкая Екатерина Филипповна
36 Горохов Гаврил Егорович
37 Готовцева Марфа Дмитриевна
38 Григорьев Гаврил Гаврильевич
39 Даданча Нина Михайловна
40 Данилов Константин Константинович
41 Демьянов Николай Николаевич
42 Диодоров Семен Дмитриевич
43 Дмитриева Варвара Николаевна
44 Догордуров Михаил Петрович
45 Дорофеева Парасковья Васильевна
46 Драгунов Иван Петрович
47 Друзьянова Варвара Васильевна
48 Дьяконов Борис Гаврильевич
49 Дьяконова Айталина Николаевна
50 Дьячковская Александра Васильевна
51 Дьячковская Анна Николаевна
52 Дьячковская Нюргуйаана Ильинична
53 Ефремов Ефим Егорович
54 Жирков Василий Васильевич
55 Заболоцкий Афанасий Владимирович
56 Заровняева Ульяна Николаевна
57 Захаров Александр Александрович
58 Иванов Александр Михайлович
59 Игнатьев Иван Петрович
60 Илларионов Иван Иванович
61 Ильина Елена Семеновна
62 Иовлев Самуил Самуилович
63 Иустинова Валентина Николаевна
64 Казенков Василий Васильевич
65 Калачева Анна Петровна
66 Кампеева Анна Васильевна
67 Калистонов Григорий Егорович
68 Капрьонова Мария Константиновна
69 Кардашевская Анастасия Семеновна
70 Карпов Александр Иванович
71 Катаринова Валентина Константиновна
72 Кириллин Николай Николаевич
73 Клюева Александра Петровна.
74 Кобяков Иван Иванович
75 Конкуров Михаил Гаврильевич
76 Козлов Николай Николаевич
77 Колесов Иван Львович
78 Кондратьев Михаил Иванович
79 Кокорева Варвара Николаевна
80 Константинов Олег Федотович
81 Копырина Анна Константиновна
82 Коркин Дмитрий Гаврильевич
83 Корнилова Валентина Ивановна
84 Корякин Юрий Семенович
85 Красильников Сергей Семенович
86 Криволорницына Наталья Федоровна
87 Кривошапкин Александр Алексеевич
88 Кронников Анатолий Филиппович
89 Крылова Алена Эдуардовна
90 Ксенофонтов Дмитрий Дмитриевич
91 Кузьмин Анатолий Сергеевич
92 Кулаковский Станислав Степанович
93 Куличкина Анна Петровна
94 Кычкин Николай Николаевич
95 Лаврентьев Афанасий Афанасьевич
96 Лавров Яков Яковлевич
97 Лазарева Евдокия Дмитриевна
98 Лебедев Алексей Васильевич
99 Леонтьева Лена Михайловна
100 Лисицева Ирина Гаврильевна
101 Логинова Акулина Петровна
102 Лопатырев Иван Валерьевич
103 Лукин Алексей Алексеевич
104 Лукинцев Гаврил Гаврильевич
105 Лыткин Иннокентий Афанасьевич
106 Макаров Александр Алексеевич
107 Макаров Гаврил Гаврильевич
108 Макеева Федора Николаевна
109 Максимов Афанасий Петрович
110 Малышева Анастасия Ивановна
111 Марков Афанасий Еремеевич
112 Мерсаев Николай Егорович
113 Матвеев Константин Афанасьевич
114 Местников Василий Васильевич
115 Миронов Александр Николаевич
114 Михайлов Василий Васильевич
115 Михайлова Анастасия Николаевна
116 Монастырев Вячеслав Владимирович
117 Монастырева Любовь Дмитриевна
118 Мохначевская Мария Григорьевна
119 Назаров Дмитрий Игнатьевич
120 Павлова Пелагея Васильевна
121 Павлуцкая Пелагея Константиновна
122 Парфенов Андрей Петрович
123 Пахомов Василий Васильевич
124 Пермяков Афанасий Николаевич
125 Пестерев Дмитрий Николаевич
126 Пестрякова Туяра Петровна
127 Платонова Евдокия Семеновна
128 Платонова Любовь Антоновна
129 Поисеева Анастасия Константиновна
130 Пономарев Дмитрий Иннокентьевич
131 Пономарева Анастасия Николаевна
132 Попов Алексей Степанович
133 Портнягина Екатерина Александровна
134 Посельская Елизавета Аммосовна
135 Посельский Иннокентий Семенович
136 Постников Сергей Константинович
137 Потапов Петр Петрович
138 Протасова Валентина Ермеевна
139 Протодьяконов Николай Викторович
140 Сергеев Антон Антонович
141 Сибиряков Павел Германович
142 Сивцев Владимир Павлович
143 Сысолятина Мария Прокопьевна
144 Тарасов Петр Лукич
145 Тимофеев Аркадий Михайлович
146 Федоров Константин Васильевич
147 Федоров Март Васильевич
148 Харитонова Ольга Алексеевна
149 Чичигинаров Семен Иванович
150 Яковлева Мария Николаевна

С.Н. ЯКОВЛЕВ,
глава МО "Чурапчинский улус (район)".

Наслежный Совет депутатов МО "Мугудайский наслег" Чурапчинского улуса (района) Республики Саха (Якутия)

VIII сессия

РЕШЕНИЕ

№ 29 от 13 октября 2008 года

Об утверждении Положения "О налоговой политике по местным налогам МО "Мугудайский наслег" Чурапчинского улуса (района) Республики Саха (Якутия) на 2009 год

Совет депутатов МО "Мугудайский наслег" РЕШАЕТ:

1. Утвердить Положение "О налоговой политике по местным налогам МО "Мугудайский наслег" на 2009 год.

2. Опубликовать Решение и настоящее Положение в улусной газете "Саха олох" до 01 декабря 2008г.

3. Настоящее Положение вступает в силу с 1 января 2009 г.

4. Решение вступает в силу с момента подписания.

5. Со дня вступления в силу настоящего Положения признать утратившим силу Положение "О налоговой политике по местным налогам МО "Мугудайский наслег", принятого решением наслежного Совета депутатов №64 от 31 мая 2007 года.

К.И. ПЕРМЯКОВ,
председатель наслежного Совета депутатов.

Положение "О налоговой политике по местным налогам МО "Мугудайский наслег"

Настоящее Положение устанавливает следующие элементы налогообложения по местным налогам: налоговые ставки, порядок и сроки уплаты налогов на территории МО "Мугудайский наслег".

1. Иные элементы налогообложения по местным налогам и налогоплательщики определяются Налоговым Кодексом РФ и Законом РФ от 09.12.1991 года №2003-I "О налогах на имущество физических лиц".

На территории МО "Мугудайский наслег" в соответствии с Налоговым Кодексом Российской Федерации действуют местные налоги:

– земельный налог;
– налог на имущество физических лиц.

2. При предоставлении льгот по уплате местных налогов, связанных с изменениями в федеральном и республиканском законодательстве, сумма выпадающих доходов местного бюджета возмещается из бюджетов соответствующего уровня.

3. В случае внесения изменений и (или) дополнений в Налоговый кодекс РФ, иные акты законодательства о налогах и сборах, соответствующие изменения и (или) дополнения вносятся в настоящее Положение.

1. Земельный налог

Статья 1. Налоговые ставки.

1. Налоговые ставки устанавливаются в размере от кадастровой стоимости земельных участков:

1) 0,3 процента в отношении земельных участков:

– отнесенных к землям сельскохозяйственного назначения или к землям в составе зон сельскохозяйственного использования в поселениях и используемых для сельскохозяйственного производства;

– занятых жилищным фондом и объектами инженерной инфраструктуры жилищно-коммунального комплекса (за исключением доли в праве на земельный участок, приходящейся на объект, не относящийся к жилищному фонду и к объектам инженерной инфраструктуры жилищно-коммунального комплекса) или приобретенных (предоставленных) для жилищного строительства,

– приобретенных (предоставленных) для личного подсобного хозяйства, садоводства, огородничества или животноводства, а также дачного хозяйства.

2) 1,5 процента в отношении прочих земельных участков.

Статья 2. Налоговые льготы

1. Освобождаются от уплаты налога категории лиц, указанные в статье 395 Главы 31 "Земельный налог" НК РФ.

2. Налоговая база уменьшается на необлагаемую налогом сумму в размере 10000 рублей для категорий налогоплательщиков, указанных в п.5 ст.391 главы 31 "Земельный налог" НК РФ.

Дополнительно в размере 100 % освобождаются от налогообложения (по решению наслежного Совета Депутатов муниципального образования "Мугудайский наслег"):

– многодетные семьи, имеющие от 4-х и более детей школьного возраста;
– ветераны тыла, приравненные к ветеранам ВОВ;
– переселенцы;
– земли, отведенные бюджетным учреждениям, финансируемым из республиканского и местного бюджетов;
– земли, отведенные под линиями электропередачи;
– земли под объектами, непосредственно используемые в коммунальном хозяйстве;
– неработающие пенсионеры освобождаются в размере 50 процентов.

Статья 3. Порядок и сроки уплаты налога

1. Налогоплательщики–организации исчисляют сумму налога (сумму авансовых платежей по налогу) самостоятельно.

Налогоплательщики – физические лица, являющиеся индивидуальными предпринимателями, исчисляют сумму налога (сумму авансовых платежей по налогу) самостоятельно в отношении земельных участков, используемых ими в предпринимательской деятельности.

Сумма налога (сумма авансовых платежей по налогу), подлежащая уплате в бюджет налогоплательщиками, являющимися физическими лицами, исчисляется налоговым органом.

Налогоплательщики, имеющие право на налоговые льготы и уменьшение налогооблагаемой базы, должны представить документы, подтверждающие такое право, в налоговые органы до 1 февраля года, следующего за истекшим налоговым периодом. В случае возникновения у налогоплательщиков в течение налогового периода права на налоговую льготу, документы, подтверждающие такое право, предоставляются в течение календарного года.

2. Установить следующий порядок и сроки уплаты земельного налога:

2.1. Физические лица, уплачивающие налог на основании налогового уведомления по итогам налогового периода, уплачивают до 20 февраля года, следующего за истекшим налоговым периодом.

2.2. Организации и физические лица, являющиеся индивидуальными предпринимателями, уплачивают суммы авансовых платежей по налогу не позднее последнего числа месяца, следующего за отчетным периодом как одну четвертую налоговой базы, определенной по состоянию на 1 января года, включающего налоговый период, и по истечении налогового периода не позднее 30 февраля года следующего за истекшим налоговым периодом.

3. Налог уплачивается в бюджет по месту нахождения земельных участков, признаваемых объектом налогообложения в соответствии со статьей 389 НК РФ.

4. Налоговые декларации по налогу представляются налогоплательщиками не позднее 1 февраля года, следующего за истекшим налоговым периодом.

2. Налог на имущество физических лиц

Статья 1. Ставки налога

1. Ставки налога на строения, помещения и сооружения в зависимости от суммарной инвентаризационной стоимости, типа использования и по иным критериям устанавливаются в следующих пределах:

Стоимость имущества	Ставки налога, %
До 300 тыс рублей	0,1
От 300 тыс рублей до 500 тыс рублей	0,3
Свыше 500 тысяч рублей	0,5

Статья 2. Льготы по налогу

Установить, что от уплаты налога на имущество физических лиц освобождаются категории граждан по перечню, предусмотренному статьей 4 закона РФ от 09.12.1991г. №2003-I "О налогах на имущество физических лиц".

Порядок исчисления и сроки уплаты налога определены статьей 5 Закона РФ "О налогах на имущество физических лиц".

ӨҺӨРДӨЛИИБИТ !

Аҕа саастаах көлүөнэ бэрэстэбиитэллэрин аастыт кэмнэргэ норуот бутттуунун бырааҥнныгынан буолбут бэлиэ күнүнэн — Улуу Октябрьскай Социалистическай революция 91 сылынан Партия райкомун бюротун аатыттан итиитик, истинник эҕэрдэлиибин!

Эйиэхэ кытаанах дорообуйаны, урукку тэтимнитин ыйыктыбакка үүнэр көлүөнэни иитиигэ оруолгутун сүтэрбэккитигэр, сарсыҥҥыга эрэллээх буоларгытыгар баҕарабын.

Эҕэрдэни кытта С.И.НИКИТИН.

* * *

Тапталлаах кэргэммин, аҕабытын, кутүөппүтүн ***МИРОНОВ Александр Николаевичы*** *55 сааскын туолбут кэрэ-бэлиэ күннүнэн итиитик, истинник эҕэрдэлиибит!*

Баҕарабыт туйгун дорообуйаны, ыраас санааны, барыы үтүөнү, кэрэни.

Эҕэрдэни кытта кэргэнин, кыргыттарыҥ, Поповтар, Платоновтар.

* * *

Күнү, үбаастабыллаах үбайдарбытын, Чурапчыгаҕы техническэй колледж директорын ***ФЕДОРОВ Владимир Аполлоновичы*** *"РФ профессиональнай үөрэхтээһинин бочуоттаах үлэһитэ" ааты ылбыккынан, директоры бастакы солбуйаччы* ***ПОПОВ Николай Ефремовичы*** *РФ Үөрэҕин министерствотын бочуотунай грамототынан наҕараадаламмыккынан ис сүрэхпититтэн үөрэн туран эҕэрдэлиибит уонна туйгун дорообуйаны, үлэҕитигэр ситиһиилэри баҕарабыт.*

Эҕэрдэни кытта Мироновтар, Поповтар, Платоновтар.

* * *

Күнү коллегабытын, Маарыкчааннааҕы потребобщество үлэһитин ***КСЕНОФОНТОВ Михаил Афанасьевичы*** *55 сааскын туолбут үөрүүлээх үбүлүөйүгүнэн итиитик, истинник эҕэрдэлиибит!*

Баҕарабыт Эйиэхэ саха алмааһыныы кытаанах дорообуйаны, энчирэбэт эдэрдии эрчими, сырдык ыраас халлааны. Баҕа санаан барыта туоллун, үтүө санаа уоствубатын, чугас дьонун, аймахтарын тапталларыгар үгүттэнэн үйүннүк, дьоллоохтук олорорго.

Эҕэрдэни кытта Маарыкчааннааҕы потребобщество бырабылыанньата, профкома.

Үлэ биэрээччилэр, тэриллэ салайааччыларын уонна үлэ көрдөөччүлэр истиллэригэр!

РФ Үлэ Кодексын 81-с ыстатьыйатын 12 пуҥнатар олоҕуран, үлэ биэрээччи өттүттэн үлэ дуогабарын көтүрүү тахсарын учуоттаан, тэриллэ сабыллар, үлэтин тохтотор эбэтэр үлэһитин ахсаанын аҥыйатар түбэлэтигэр РФ Үлэ Кодексын 318-с ыстатьыйатынан үлэлэттэн тохтотуллубут үлэһиккэ выходной пособие, ол эбэтэр ыйдааҕы хамнас орто кэмэҥэ төлөнүөхтээх уонна санаа үлэ көрдөөр комигэр үлэлэттэн уурайбыт комиссиэ 2 ый устата ыйдааҕы хамнаһын орто кэмэйин ылыахтаах.

Өскөтүн үлэ көрдөөччү үлэлэттэн тохтоон баран 1 ый иһинэн Нэһилиэннэ Дьарыктаах буолуутун Киниигэр учуокка турдаҕына, 6 ый устата урут үлэлээбит тэриллэтэ үлэ көрдөөр комигэр бэйэтин үбүттэн хамнаһын орто кэмэйин төлөнүөхтээх. Онтон 6 ый иһигэр үлэ булбатаҕына, салгыы Нэһилиэннэ Дьарыктаах буолуутун киниэ 1 сыл устата үлэ көрдөөр комигэр хамнаһын орто кэмэйиттэн бырыһыаныран пособие көрөр.

Тэриллэ сабыллаҕына эбэтэр үлэһитин ахсаанын сарбыйарын туһунан Нэһилиэннэ Дьарыктаах буолуутун Киниигэр 2 ый иһиннэ хайаан да иһитиннэрөрө бу́луччулаах.

Улуустааҕы Дьарыктаах буолуу Кириэ.

Кэриэрдэбил

БЫРАҺААЙ, КҮНДҮ КИҺИБИТ!

Биһиги ойбут, балтыбыт, эдьиийбит Вера Ивановна Быганова сэтинньи 9 күнүгэр орто дойдуттан барбыта 40 хонуга туолар.

Вера 1960 сыллаахха бэс ыйын 16 күнүгэр Чурапчы оройуонун Соловьев нэһилиэгэр Иван Андреевич, Матрена Тимофеевна Быгановтар дьиэ кэргэттэригэр иккис оҕонон төрөөбүтэ. 1967 сыллаахха Чурапчы 8 кылаастаах интернат-оскуолатыгар үөрүнэ киирбитэ, онтон салгыы Одьулуун аҥыс кылаастаах оскуолатын бүтэрэн, Дьокуускайдааҕы педагогическай училище начальнай кылаастар учууталларын салааларыгар туттарсыыбыта уонна киирэн, үөрүйэн ситиһиилээхтик түмүктүүн, 1980 сыллаахха үс сылга дуоҕабардаһан, Аллайыаха, Аммабыр улуустарыгар учууталлаабыта.

Онтон кэлэн баран СГУ саха тылын салаатыгар үөрүнэ киирбитэ. Үөрэҕин 1989 сыллаахха Кыһыл дипломунан бүтэрбитэ уонна тылы үөрэтэр институкка научнай сотрудниктаан үлэлии киирбитэ. Онно үлэлиир кэмиттэр "Экономическай тылдьыт" диэн үлэтин суруйан, диссертациятын түгэннүк көмүскэбитэ. Калин бу үлэ ыарыта буолан, дьонсэрэ биллиитигэр тахсыыбыт. Онтон Вера филологическай наука кандидата буолбута.

Үөскүүр хаһаанныыллаан, этнографическэй институт институтуар салгыы үлэлээ хаалларбыта. Иккис киниитигэр суруйа сылдьан аҥаардас ыарыһах ыарыыны ылларбыта. Тоҕо да бориимах аҕа буоллаҕа сатаан, ыарыы ыар ыарыкка хам ыстан, 2008 сыл алтынньы 1 күнүгэр Веробыт биһиги ортобуттан олус хомсоннуу ыраах кэлэн туораабыта.

Ойбут, балтыбыт, эдьиийбит Вера сырдык мөҥүүнүн, эмиэ майгынын, дьонун-норуотун үөрүйэн ыаҕаммыыллаах, сырдыгыгар үлэлии хаһан да умнуохпут суох, кэрэхсанньа сылдьыахпыт.

Быдан дьыалаларга бэлэмнээн, биһиги күндү киһибит!

Иван Сидорович Быганов, аймахтара.

Санаабын этэбин

ДЬОЛУ ТҮСТҮҮР КУЛУУПТА АҺЫАҒЫН

Аҥылаҕыт хаамыытынан эмиэ уораанныах үйүн кыйаммыт тиэйэн кэлиэ. Ол аайытын саахыран эрэр, олох дьолун, тапталын көрсүбэтэх, бэлэ кэлик дьоннорбут саҥа-оҥо оонньоохунуттар түбэһиллэр. Киниилэргэ эмиэ аастыт сылларга курдук дьыалэриттэр уонна үлэлиир эрэ миэстэлэриттэр бүтэн, кистүбэкэ-биллибэкэ сылдьар кыһыллара кэллэ дуо?

"Дьол хараҕа суох", – диэллэр. Оччоҕор "муна сылдьар тапталы" сойуччу көрө түһүөхпүт дизэбиттии күннэрин-дьылларын айбын ойго-саваҕа барыыр курдуктар буолбатах дуо? Ол эрэ дьол уонна тапталы олус наһаа хараҕа суох муна-тэнэ сылдьыыбатахтара буолуо. Кэм көрөн-биллэн, онуук-миньк диэн сылыктаан, сьыымайдаан булса сатыыллара буолуо эҕэ. Онон хараҕасуох дьолу, муна сылдьар тапталы кэлиэ-буолуо диэн итэрэйэ, эрэнэ саныы сылдьыыбын. Күн-дьыл күүтэн турбат, хаампытын курдук хаама, барбыттан курдук бара турар айылҕалаах эбээт. Ол кэриэтин бэйэни үчүгэй, кэрэ, ыксыырдар өрүттэриэнэ биллэрэ-көрдөрө сылдьар сүүйүүлээх буолара буолуо. Бу этиилэр кэнниларыттан санга сөвүн этиини эмиэ дьүүлүгүтүгэр таһаарабын.

Аастыт сылларга курдук, бырааҥнныыктарга эрэ буолбакка, 30-тан үөһэ саастаахтарга туох да кыбыстыыта, туттунуута суох хас субуота, өрөбүл аайы биллэнньэ-көрүүнү көҥүллүү кэриэтин тэриллэрэ эбэтэр "Дьол түҥэ" диэн сонуунуук аастаан кулуупта аһан үлэлиэхтэрэ. Бу биһиэхэ хаалах бэлэрэр кыалларыныахтаах. Холобур, дьонутар-сэргэлэр мэдэтэлэн, үчүмэй эрэ онорор, түгэн аҥылыыллаах Григорий Дьаконов кафета олус табыгастаах буолуох этэ. Бэлэм турар, тэлэбүүтүнэх буолаҕа өйдөөтөр. Онтон маны пиэсэ-сценаны уонна көрүөхтэах тапталлаах культура үлэһиттэрэ бэйиэхэ түүстэр. Сааһырбыт дьон сылга 2-3 бөлөхтөрүттэн хаалыахтаах эбэтэр курдук биллэҥнэ, сыстыыра түстэттэрэ биллэр буолуохтаах. Өскүүн-сонуунун, этниэ-хаанныын дьыалаларбыт, чаҥа быт дьон хаҥхатыгар көрө үөрэнэн, сүрэхтэриэ тэбэтэлэ дьүүлэстиллэн биллэхтэриэр диэри үүстүк көрсүһүүлэриэ, кэпсиэлэриэ. Ол иһин этэбин куруутун үлэлиир тапталы, диэн кулуубы аһыллара биллиэтэ түргэнэтэллиэхэ олохтоох норуоттар бэлэмнэриэхтэр диэн. Манна туох да кыбыстыы, комплексиэ суох буолуохтаах.

Олох хайдыһа биэрдэ буоллаҕа. Оттон ортотунан дьолу мүүтүн, хорунун хас биирдии киэнэ-киэнэ ыаҕаммыыллаах уонна дьолу, тапталы биллэхтэх. Хайдах этиэм? Дьүүлүгүнэн:

Владимир ЗАХАРОВ, Чурапчы.

БИЛЛЭРИИЛЭР

2008 сыл алтынньы 1 күнүттэн дьиэ техническэй паспорын сыаната үрдэбитинэн сибээстэн, 2008 сыл алтынньытыгар диэри докумуоннарын оҥоторон баран ылбакка сылдьар дьон ахсынньы 1 күнүгэр диэри кэлэн ылларсыталар. Ылбатахтар үрдэбит сыананан ылаллар. **Билэр тел:** 41-233. "РЦТИ" ГУП Чурапчыгаҕа филиала.

* * *

Хара күрүҥ ахнаах бороску сүүтэ. Аттаммыт оруо тыһаҕас кэлэн турар. **Билэр тел:** 41-942.

* * *

Көҥөрөн ылларга 7 х 7,5 дьиэ атыылыанар. **Билэр тел:** 41-023, 89142639332.

* * *

Продаю Н-Ванет, ТЭН ЭВФ-1,5, печь-буржуйку, Т-Королту, УАЗ. Меняю ВАЗ на запчасти. **Тел:** 41-490 (в вечернее время).

* * *

Трактордаах рослус атыылыыбын. **Билэр тел:** 8914-296-69-78.

* * *

2008 сыллаах УАЗ-390944 грузовой массыына атыылаанар. Сыаната – кэпсэтиннэр. **Билэр тел:** 41-619. Чурапчастрой.

* * *

Убаастабыллаах Чурапчы нэһилиэгин олохтоохторун уонна ыалдьыттарын сэтинньи 14 күнүгэр күнүс 11 чаастан улуустааҕы киин библиотека аҕыйах саалаларыгар "Чурапчы улууһун иннинээҕи мин саныыбар" диэн темаҕа саҥа атастаһыыларын ыытыаллар.

Тэрийээччилэр: Чыаллаатааҕы "Ырыа" СК "Дьэ эрэ..." көҥүл саҥа кулууба (сал. Р.Ф.Гоголев), киин библиотека.

Калин, сылдьыҥ, саныаҕытын үлэстин!

* * *

Продаю а/м "Нива" 1997 г.в. **Конт. тел:** 43-255, МТС 2968485, МТС2943028.

* * *

Суҥаллык Чурапчы салгыннаах киниигэр киинтэн итиллиэр квартира эбэтэр чаастаах дьиэ атыылаһабыт. **Билэр тел:** 28-214.

* * *

Мугудайдааҕы "Айан" кафе балаҥнытар 120 миэстэлээх банкетнай саала аһыллыыр. Уруу, үбүлүөй кэпсэлэрин, корпоративнай бизнэстэрин, төрөөбүт күннэрин ыытарга сайаапкалары ылабыт. **Билэр тел:** 27-657, 27-530.

С 10 по 20 ноября по всей республике проводится

«ДЕКАДА ПОДПИСКИ»

ПОЧТА РОССИИ

Подписка на все центральных изданий будет производится **по сниженным ценам.**

ВО ВСЕХ ОТДЕЛЕНИЯХ ПОЧТОВОЙ СВЯЗИ РЕСПУБЛИКИ ВЫ МОЖЕТЕ ОФОРМИТЬ ПОДПИСКУ ДЛЯ СЕБЯ И ВАШИХ БЛИЗКИХ!

Самых активных подписчиков ждут призы!

Подписывайтесь на любимые издания и наслаждайтесь чтением круглый год!

Чурапчы нэһилиэгин олохтоох

БЕРЕЗКИН Василий Васильевич

эмиэҕэ ыалдьан олохтон туоруоҕабытынан кутуруннарыан баллэроллор:

– Иҥэтэгэр, ол сылларга бэлэмнээҕэ, говарыынан үлэлэбит ветеринарыгар Лыгынова Мария Степановнаҕа, бэтэрээгэ, уулу ыраастыыр станция оператордар Крюковнаҕа Вера Васильевнаҕа, пищеблок рабочайдарыгар Никифорова Сардаана Васильевнаҕа улуустааҕы киин больница главнайдара, профкома, ветеринарыын сэбэлэх тэриллэрэ киин, киинэбэс уонна уулу ыраастыыр станция кэлиэхтэригэр.

– Иҥэтэгэр Лыгынова Мария Степановнаҕа, бэтэрээгэ, чугас аймахтарыгар Василий Васильевичы кытта оскуолаҕа бэлэм уоруоммут табыгастыгар.

– Таптаммыт оруо Василий олохтон туоруоҕабытынан иҥэтэгэр Мария Степановнаҕа Боотуйтаан Бэлиэ Лебедева уонна Мария Степановна сиэнэрэ Настя, Алена.

– Таптаммыт оруо, убайдара Березкин Василий Васильевичы ыалдьан олбүүгүнэн эбэтэгэр Мария Степановнаҕа, бэрэтэтигэр, бэлэм уоруоммут табыгастыгыттар Илья Васильевичка Ильиновы кытта оскуолаҕа бэлэм уоруоммут табыгастыгар.

Редактор - директор: А.А. ЗАХАРОВ.
Редактор - директоры солбуйаччы, сурук уонна культура отдела – Г.И. ПОЛУСКИНА.
Эпиэттэнэр секретарь, бырааб отдела – О.В. ЖИРКОВА.
Политика, экономика, спорт, тыа хаһаайыстыбатын отдела – А.М. СЛЕПЦОВ.
Үөрэх, дорообуйа хорыстабылын отдела – А.М. АДАМОВА.
Ыччат, оҕо-аймах отдела – Н.Н. ГАВРИЛЬЕВА.
Верстальщик – Э.И. ХОМУС.
Корректор – В.Н. ПЕТРОВА.
Бичээтээччи – Ф.А. ПРОТОДЬЯКОНОВ.

Тэрийэн таһаараччылар: СР Правительствата, Чурапчы улууһун "Саҥа олох" редакционнай-издательскай холбоһук государственнай учреждение. Массовай информация средстволарын туһунан РФ Сокуоннарын түгүнүүн хонтуруоллуур уонна регистрациялыыр РФ бэчээкэ СР региональнай управлениятыгар 2003 с. бэс ыйын 20 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ – ПИ №19-0423.

ААДЫРЫСПЫТ: 678670, Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а".
Телефоннарбыт: редактор – 41-332, отделлар – 41-265, 41-358.
E-mail: Osanaoloh@churap.sakha.ru

Саҥа олох

Автор сурукка этиллэр санаа редакция позициятыгар маҥан сөп түбэйэр буолбатах. Сурукка мөккүлэр чиэккэлэр кырдьыгыттан тахсыбыттар эпиэнэйэ автор туһугар бэйэтэ сутэр.

"Саҥа олох" редакционнай-издательскай холбоһук ГУ. Офсетнай бэчээт. Сокааһын № 151. Тираж 1866. 7.11.2008 с. бэчээккэ бэриллибит.
Хаһыат наҕыйаҕа уста: оптуорунньукка, чэпиэргэ уонна субуотаҕа тахсар. Индекс: 54907.